NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
PAOLO MENGOZZI
prednesené 16. septembra 2010[1]

I — Úvod

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania zaslal Symvoulio tis Epikrateias (Štátna rada) (Grécko) a týka sa posúdenia zlučiteľnosti vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá rozdeľuje územie produkcie korintského sušeného hrozna na rôzne oblasti, zavádza zákaz prepravy sušeného hrozna medzi niektorými týmito oblasťami a stanovuje taxatívny zoznam prístavov, cez ktoré musí byť sušené hrozno vyvážané, s právom Únie.

II — Právny rámec

A — *Právo Únie*

1. Primárne právo

2. Článok 29 ES stanovuje, že „množstvové obmedzenia dovozu a všetky opatrenia s rovnakým účinkom sú medzi členskými štátmi zakázané“.

3. Článok 30 ES stanovuje, že „ustanovenia článkov 28 a 29 nevylučujú zákazy alebo obmedzenia dovozu, vývozu alebo tranzitu tovaru odôvodnené princípmi verejnej morálky, verejným poriadkom, verejnou bezpečnosťou, ochranou zdravia a života ľudí a zvierat, ochranou rastlín, ochranou národného kultúrneho bohatstva, ktoré má umeleckú, historickú alebo archeologickú hodnotu, alebo ochranou priemyselného a obchodného vlastníctva. Tieto zákazy a obmedzenia však nesmú byť prostriedkami svojvoľnej diskriminácie alebo skrytého obmedzovania obchodu medzi členskými štátmi“.

4. Článok 32 ods. 1 ES stanovuje, že „spoločný trh sa vzťahuje na poľnohospodárstvo a obchod s poľnohospodárskymi výrobkami. ‚Poľnohospodárske výrobky‘ sú výrobky rastlinnej a živočíšnej výroby a rybného hospodárstva, ako aj výrobky po prvotnom spracovaní, ktoré s týmito výrobkami bezprostredne súvisia“.

5. Odsek 2 toho istého článku stanovuje, že „pokiaľ články 33 až 38 nestanovia inak, pravidlá stanovené na vytvorenie spoločného

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

trhu sa vzťahujú aj na poľnohospodárske výrobky“.

6. Podľa článku 32 ods. 3 ES poľnohospodárske výrobky sú uvedené v zozname, ktorý je prílohou I ES, pričom táto príloha v kapitole 8 uvádza „Jedlé ovocie; dieliky melónov a citrusového ovocia“.

7. Článok 34 ods. 1 a 2 ES stanovuje:

„1. Na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 33 sa zavedie spoločná organizácia poľnohospodárskych trhov.

V závislosti od daných výrobkov sa táto organizácia uskutoční niektorou z nasledujúcich foriem:

a) spoločnými pravidlami hospodárskej súťaže;

b) povinnou koordináciou vnútroštátnych trhových systémov;

c) európskou organizáciou trhu.

2. Spoločná organizácia trhu podľa odseku 1 môže zahŕňať všetky opatrenia potrebné na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 33, najmä reguláciu cien, pomoc výrobe a odbytu rôznych výrobkov, skladovanie a preklenovacie opatrenia a spoločné mechanizmy na stabilizáciu dovozu alebo vývozu.

Spoločná organizácia sa obmedzí na dosiahnutie cieľov vymedzených v článku 33 bez akejkoľvek diskriminácie medzi výrobcami alebo spotrebiteľmi v rámci spoločenstva.

Spoločná cenová politika vychádza zo spoločných kritérií a jednotných metód výpočtu.“

2. Sekundárne právo uplatniteľné na produkciu korintského sušeného hrozna v okamihu sporu vo veci samej

8. Nariadenie Rady ES č. 2201/96 z 28. októbra 1996 o spoločnej organizácii trhu s výrobkami zo spracovaného ovocia a zeleniny

(ďalej len „nariadenie č. 2201/96“) [2] stanovuje vo svojom článku 1, že spoločná organizácia, ktorú zavádza, medzi iným zahŕňa sušené hrozno (kód NC 0803 20).

3. Sekundárne právo týkajúce sa chráneného označenia pôvodu

9. Nariadenie Komisie ES č. 1549/98 zo 17. júla 1998, ktorým sa dopĺňa príloha k nariadeniu ES č. 1107/96 o registrácii zemepisných označení a označení pôvodu podľa postupu stanoveného v článku 17 nariadenia Rady (EHS) č. 2081/92 [3], umožnilo zaregistrovať označenie „Κορινθιακή σταφίδα Βοστίτσα (Korinthiaki Stafida Vostitsa)“ ako chránené označenie pôvodu (ďalej len „CHOP“).

10. Nariadením Komisie ES č. 483/2008 [4] z 30. mája 2008, ktorým sa zapisujú niektoré názvy do Registra chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení [Σταφίδα Ζακύνθου (Stafida Zakynthou) (CHOP), Miód wrzosowy z Borów Dolnośląskich (CHZO), Chodské pivo (CHZO)] bolo do registra zapísané označenie „Σταφίδα Ζακύνθου“ („Stafida Zakynthou“ – sušené hrozno zo Zakyntosu) ako CHOP v súlade s nariadením ES č. 510/2006 [5].

B — *Vnútroštátna právna úprava a vnútroštátne právne predpisy*

11. Zákon č. 553/1977 o opatreniach na ochranu a podporu vývozu korintského sušeného hrozna a ďalších spojených otázkach (FEK A’73) (ďalej len „zákon č. 553/1977“) upravuje rozlišovanie medzi rôznymi oblasťami, v ktorých sa v Grécku produkuje korintské sušené hrozno, a stanovuje podmienky prepravy a vývozu tohto sušeného hrozna.

12. Článok 1 najmä stanovuje:

„1. Plochy, na ktorých sa pestuje korintské sušené hrozno, sa rozdeľujú takto:

a) oblasť A, ktorá zahŕňa podprefektúru Aigialeia a bývalé obce Erineo, Krathida a Felloi v okrese Achája, ako aj okres Korint;

2 — Ú. v. EÚ L 297, s. 29; Mim. vyd. 03/020, s. 83.
3 — Ú. v. ES L 202, s. 25; Mim. vyd. 03/023, s. 235.
4 — Ú. v. EÚ L 141, s. 11.
5 — Nariadenie z 20. marca 2006 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín (Ú. v. EÚ L 93, s. 12).

b) oblasť B, ktorá zahŕňa okresy Zakyntos a Kefalónia, ostrov Lefkada, okres Ileia, okres Achája (okrem podprefektúry Aigialeia a bývalých obcí Erineo, Krathida a Felloi) a okres Messénia.

2. Do oblasti A je zakázané dovážať, uskladňovať v nej a baliť korintské sušené hrozno pochádzajúce z oblasti B, ako aj ich ďalej vyvážať do zahraničia.

3. Dovoz korintského sušeného hrozna pochádzajúceho z oblasti A do oblasti B, ako aj vývoz tohto sušeného hrozna už zmiešaného s hroznom z tejto oblasti je povolený, za podmienok stanovených v článku 2 ods. 3 a 4 tohto zákona.

4. Je zakázané prepravovať a baliť korintské sušené hrozno z podprefektúry Aigialeia a bývalých obcí Erineo, Krathida a Felloi z okresu Achája v okrese Korint a naopak."

13. Článok 2 pokračuje:

„1. Všetky druhy balení, ktoré obsahujú korintské sušené hrozno vyprodukované v oblasti A, ktoré sú balené v tejto oblasti a ktoré sú určené na vývoz, sa povinne označujú písmenom ‚A' a výrazom:

a) ‚ΒΟΣΤΙΤΣΑ' (‚VOSTIZZA'), ak ide o korintské sušené hrozno vyprodukované v podprefektúre Aigialeia a v bývalých obciach Erineo, Krathida a Felloi z okresu Achája, balené v tejto oblasti a vyvezené z prístavu Aigio;

b) ‚ΚΟΡΦΟΣ' [‚KORFOS'] (‚GULF'), ak ide o korintské sušené hrozno vyprodukované v okrese Korint, balené v tomto okrese a vyvezené z prístavov Kiato a Korint.

2. Do rôznych balení korintského sušeného hrozna z citovaných oblastí je dovolené vkladať prospekty alebo reklamné letáky opisujúce kvalitu a všeobecnejšie význam výrazov ‚Vostizza' alebo ‚Gulf'.

3. Všetky druhy balení, ktoré obsahujú korintské sušené hrozno pochádzajúce zo zmesi korintského sušeného hrozna z oblastí A a B, ktoré je balené v oblasti B, sa povinne označujú výrazom ‚PROVINCIAL' a nepovinne názvom miesta balenia.

4. Všetky druhy balení, ktoré obsahujú korintské sušené hrozno vyprodukované v oblasti B, ktoré je balené v tejto oblasti a určené

na vývoz, sa povinne označujú výrazom ‚PROVINCIAL' a nasledujúcimi výrazmi, a nijako inak:

a) ‚ZANTE' pre korintské sušené hrozno vyprodukované a balené na Zakyntose, ako aj pre korintské sušené hrozno balené spravidla v oblasti B, pochádzajúce z ostrova Zakyntos a vyvezené do zahraničia z akéhokoľvek prístavu oblasti B;

b) ‚CEPHALLONIA' pre korintské sušené hrozno vyprodukované a balené na ostrovoch Kefalónia alebo Lefkada, ako aj pre korintské sušené hrozno balené spravidla v oblasti B, pochádzajúce z okresu Kefalónia a z ostrova Lefkada… a vyvezené do zahraničia z akéhokoľvek prístavu oblasti B;

c) ‚AMALIAS' pre korintské sušené hrozno balené v regióne Amaliada, ako aj pre korintské sušené hrozno balené spravidla v oblasti B a pochádzajúce z regiónu Amaliada…, z okresu Ileia… a vyvezené do zahraničia z akéhokoľvek prístavu oblasti B;

d) ‚PYRGOS' pre korintské sušené hrozno balené v regióne Pyrgos a Katakolon v okrese Ileia a vyvezené do zahraničia z prístavu Katakolon;

e) ‚PATRAS' pre korintské sušené hrozno balené v regióne Patras a vyvezené do zahraničia z prístavu Patras;

f) ‚KALAMATA' pre korintské sušené hrozno balené v regióne Kalamata a vyvezené do zahraničia z prístavu Kalamata.

…"

14. Článok 3 ods. 1 zákona č. 553/1977 upravuje podmienky vývozu korintského sušeného hrozna takto:

„Vývoz korintského sušeného hrozna do zahraničia sa uskutočňuje takto:

a) hrozno označené výrazom ‚Vostizza' sa vyváža z prístavu Aigio;

b) hrozno označené výrazom ‚Gulf' sa vyváža z prístavov Korint a Kiato;

c) hrozno označené výrazmi ‚Zante', ‚Cephallonia' a ‚Amalias' sa vyváža zo všetkých vývozných prístavov v oblasti B;

d) hrozno označené výrazom ‚Pyrgos' sa vyváža z prístavu Katakolon;

e) hrozno označené výrazom ‚Patras' sa vyváža z prístavu Patras;

f) hrozno označené výrazom ‚Kalamata' sa vyváža z prístavu Kalamata.

…"

15. Odsek 2 toho istého článku ďalej pokračuje formuláciou, že „v prípade nemožnosti priblížiť sa k prístavom Aigio a Korint alebo naložiť v nich námorné lode, je povolená preprava do prístavu Patras, pokiaľ je zabezpečená identita nákladu".

16. Článok 4 znie:

„1. Článok 54 ods. 1 a 2 zákona 2490/1955 o kodifikácií ustanovení týkajúcich sa ochrany korintského sušeného hrozna a obsahujúci ustanovenia týkajúce sa Autonómneho orgánu pre sektor sušeného hrozna, v znení článku 5 zákona č. 3451/1956, sa nahrádza nasledujúcimi ustanoveniami:

‚1. Na účely zlepšenia kvality baleného a vyvážaného sušeného hrozna sú prevádzkovatelia tovární na balenie sušeného hrozna, osoby, ktoré si prenajímajú služby podnikov na spracovanie sušeného hrozna alebo osoby zahrnuté do tohto procesu, povinné dodať do skladu ASO odpad zo spracovania sušeného hrozna. Tento odpad predstavuje veľmi nízke percento z čistého množstva vyvážaného sušeného hrozna alebo hrozna distribuovaného pre vnútroštátnu spotrebu. V súlade s vyššie uvedeným sa toto percento povinne dodáva do príslušnej pobočky ASO s ostatným odpadom zo spracovania sušeného hrozna, vyvážaného alebo distribuovaného s právom na vyrovnanie dodatočného množstva dodaného na vývoz alebo na distribúciu pre vnútroštátnu spotrebu počas toho istého roku vývozu.'"

17. Výnos ministra poľnohospodárstva č. 445297 z 22. novembra 1993 uznáva na vnútroštátnej úrovni označenie „Vostizza" ako CHOP korintského sušeného hrozna vyprodukovaného na základe odrôd „čierneho korintského hrozna", ktoré je produkované v regióne podprefektúry Aigileia.

18. Výnos ministra poľnohospodárstva č. 39946 zo 4. novembra 1999 stanovuje podmienky, za ktorých musí byť hrozno odobraté zo spracovania z dôvodov kvality a určuje orgán zodpovedný za výber a správu množstva hrozna, ktoré musí byť odobraté.

III — Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

19. Spoločnosť K. Fragkopoulos kai SIA O.E., ktorá sa počas konania vo veci samej zmenila na Kakavetsos-Fragkopoulos AE Eperxergasias kai Emporias Stafidas (ďalej len „Fragkopoulos"), bola v okamihu vzniku skutkových okolností verejnou obchodnou spoločnosťou založenou podľa gréckeho práva, ktorej hlavnou činnosťou bolo spracovanie, úprava a obchodovanie s korintským sušeným hroznom. Fragkopoulos má sídlo v regióne Kiato na Korinte.

20. Grécka právna úprava rozdeľuje územie produkcie korintského sušeného hrozna na dve územia, oblasť A a oblasť B. Sušené hrozno vyprodukované v oblasti B je považované za hrozno nižšej kvality ako to, ktoré je vyprodukované v oblasti A. Preto sú výrobcovia z oblasti B oprávnení priviezť do svojej oblasti korintské sušené hrozno pochádzajúce z oblasti A, aby ho zmiešali so sušeným korintským hroznom, ktoré je v nej produkované. Korintské sušené hrozno vyprodukované v oblasti B môže byť voľne prepravované v rámci tejto oblasti a môže byť vyvážané do zahraničia pod podmienkou dodržania ustanovení zákona č. 553/1977 o označení výrobkov. Ak je zmes sušeného hrozna z oblasti B a sušeného hrozna z oblasti A vložená do vrecúška a uvádzaná na trh, výrobcovia z oblasti B musia dodržiavať vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá im ukladá pridať etiketu obsahujúcu výraz „Provincial" s uvedením názvu regiónu pôvodu, pričom tento výraz informuje spotrebiteľov, že ide o zmes korintského sušeného hrozna. Naopak nie je povolená žiadna preprava korintského sušeného hrozna z oblasti B do oblasti A. Inými slovami, výrobca z oblasti A nie je oprávnený doviezť do svojej oblasti korintské sušené hrozno pochádzajúce z oblasti B. V rámci tejto oblasti B je len hrozno „Stafida Zakynthou" (sušené hrozno zo Zakyntosu) od roku 2008 zapísané ako CHOP na úrovni Únie.

21. Oblasť A, považovaná za producenta korintského sušeného hrozna vyššej kvality, je ešte rozdelená do dvoch podoblastí. Prvá podoblasť A produkuje sušené hrozno nazvané „Vostizza", ktoré je chránené CHOP na vnútroštátnej úrovni od roku 1993 a na úrovni Únie od roku 1998. Kvalita korintského sušeného hrozna produkovaného v druhej podoblasti je síce vyššia ako kvalita hrozna z oblasti B, je však zároveň nižšia ako kvalita korintského sušeného hrozna produkovaného v prvej podoblasti A. Výrobcom z prvej podoblasti A nie je povolené priviezť sušené hrozno pochádzajúce z druhej podoblasti A a naopak.

22. Okrem toho každej oblasti zodpovedajú presné prístavy, menovite uvedené vo vnútroštátnej právnej úprave, ktorými musí sušené hrozno výlučne prechádzať na účely jeho vývozu do zahraničia. [6]

6 — Pozri článok 3 zákona č. 553/1977.

23. V zmysle vnútroštátnej právnej úpravy má teda Fragkopoulos sídlo v oblasti A, presnejšie v druhej podoblasti A, na ktorú sa nevzťahuje CHOP a ktorá produkuje hrozno kategórie „Gulf“. Fragkopoulos vyváža do zahraničia všetko sušené hrozno, s ktorým obchoduje. Počas pojednávania spresnila, že 90 % jej produkcie sa vyváža do členských štátov Únie, zostávajúcich 10 % sa vyváža do tretích krajín.

24. V júni 2001, keď bola spoločnosť Fragkopoulos konfrontovaná s pravidelným poklesom produkcie sušeného hrozna vo svojom regióne, požiadala regionálnu poľnohospodársku správu autonómnej eparchie v okrese Korint o povolenie prepraviť a spracovať vo svojej továrni v regióne Kiato, čiže v okrese Korint, korintské sušené hrozno bez ohľadu na jeho pôvod, teda či je vyprodukované v oblasti B alebo v prvej podoblasti A. Fragkopoulos vysvetlila, že jej výrobná kapacita je oveľa vyššia, ako je spracovanie a balenie samotného hrozna kategórie „Gulf“, a že uskutočnila dôležité investície na zlepšenie svojich zariadení a bez dostatočnej suroviny na zachovanie jej činnosti by bol čoskoro na ňu vyhlásený konkurz.

25. Rozhodnutím č. 10037 z 27. júna 2001 bola žiadosť Fragkopoulos zamietnutá riaditeľom poľnohospodárstva autonómnej eparchie v okrese Korint z dôvodu, že zákon č. 553/1977 jasne stanovuje, že v okrese Korint môže byť spracované, skladované, upravené a balené jedine sušené hrozno pochádzajúce z druhej podoblasti A a žiadna preprava hrozna pochádzajúceho z oblasti B a hrozna pochádzajúceho z prvej podoblasti A na územie druhej podoblasti A nie je možná.

26. Fragkopoulos podala 17. septembra 2001 žalobu na Symvoulio tis Epikrateias a žiadala zrušenie rozhodnutia č. 10037 z 27. júna 2001. Domnieva sa, že zákon č. 553/1977 obmedzuje neprípustným spôsobom jej ekonomickú slobodu a slobodu hospodárskej súťaže. Okrem toho je nepopierateľné, že tento zákon stavia výrobcov z oblasti B do pre nich priaznivej situácie v porovnaní s výrobcami z oblasti A. Keďže výrobcovia z oblasti B môžu do tejto oblasti doviezť hrozno pochádzajúce z oblasti A, má to za následok zníženie množstva dostupnej suroviny v oblasti A, takže podniky v oblasti A sú málo využívané. Vzhľadom na to, že podniky v oblasti B disponujú väčším množstvom suroviny, ich produkcia je vyššia a sú konkurencieschopnejšie. Fragkopoulos tvrdí, že celková produkcia sušeného hrozna v okrese Korint dosahuje 9 000 ton a je spracovávaná piatimi podnikmi, zatiaľ čo v oblasti B štyri aktívne podniky spracovávajú množstvo 20 000 ton. Fragkopoulos sa domnieva, že za týchto podmienok je riziko ekonomického poklesu pre

podniky nachádzajúce sa v oblasti A veľké. Okrem toho cieľ sledovaný právnou úpravou, a to zákaz zmiešania sušeného hrozna z oblasti B so sušeným hroznom z oblasti A v oblasti A, všeobecne na účely ochrany kvality sušeného hrozna z oblasti A a konkrétne na účely ochrany kvality sušeného hrozna „Vostizza“, môže byť dosiahnutý prostredníctvom menej reštriktívnych opatrení. Fragkopoulos ďalej spresňuje, že nechce mať oprávnenie zmiešať vo svojej továrni rôzne druhy korintského sušeného hrozna, ani zhoršiť jeho kvalitu; chce len mať oprávnenie doviezť korintské sušené hrozno pochádzajúce z iných regiónov, spracovať ho a vyviezť ho, pričom bude dodržiavať povinnosti označovania stanovené v článku 2 zákona č. 553/1977. V tejto súvislosti pre ňu nie je dôležité, že sušené hrozno z prvej podoblasti A sa bude musieť vzdať svojho CHOP, ak bude prepravené do jej regiónu, pretože sa len snaží zvýšiť množstvo svojej produkcie, a nie obchodovať s výrobkami, ktoré majú CHOP. Z týchto dôvodov sa teda Fragkopoulos domnieva, že vnútroštátna právna úprava je v rozpore s článkami 28 ES, 29 ES a 34 ods. 2 ES.

27. Symvoulio tis Epikrateias, ktorý bol zjavne konfrontovaný s ťažkosťami výkladu práva Únie, rozhodol prerušiť konanie a návrhom na začatie prejudiciálneho konania podaným 8. mája 2009 položil Súdnemu dvoru na základe článku 234 ES tieto tri prejudiciálne otázky:

„1. Môže sa podnik v situácii žalobkyne, teda podnik na spracovanie a balenie sušeného hrozna so sídlom v konkrétnej oblasti krajiny, v ktorej je zákonom zakázané prenášať rôzne odrody sušeného hrozna z iných oblastí krajiny na účely ich spracovania a balenia, pričom dôsledkom tejto situácie je, že podnik nemôže vyvážať sušené hrozno pochádzajúce z vyššie uvedených odrôd, ktoré spracoval, odvolávať na súde rozporu týchto legislatívnych opatrení s článkom 29 ES?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, sú ustanovenia ako právne normy vnútroštátneho gréckeho práva, ktoré sa uplatňujú v tomto spore a ktoré na jednej strane zakazujú prenášanie hrozna z iných oblastí krajiny na účely skladovania, spracovania a nasledujúceho vývozu, do konkrétnej oblasti, v ktorej je povolené spracovanie iba miestneho hrozna, a na druhej strane vyhradzujú možnosť uznania chráneného označenia pôvodu len pre sušené hrozno, ktoré bolo spracované a balené v konkrétnej oblasti, v ktorej bolo dopestované, v rozpore s článkom 29 ES zakazujúcim množstevné

obmedzenia vývozu, ako aj všetky opatrenia s rovnakým účinkom?

3. V prípade kladnej odpovede na druhú otázku, predstavuje ochrana kvality výrobku, ktorý je zemepisne určený vnútroštátnym zákonom členského štátu a ktorému nebola priznaná možnosť použiť zvláštny rozlišovací názov, ktorý by označoval jeho všeobecne uznanú vysokú kvalitu a jedinečnosť odvodzovanú od jeho pôvodu z konkrétnej zemepisnej oblasti, v zmysle článku 30 ES legitímny dôvod všeobecného záujmu, ktorý umožňuje odchýliť sa od článku 29 ES zakazujúceho množstevné obmedzenia vývozu daného výrobku, ako aj všetky opatrenia s rovnakým účinkom?“

IV — Konanie pred Súdnym dvorom

28. Žalobkyňa vo veci samej, grécka vláda, holandská vláda a Európska komisia podali Súdnemu dvoru svoje písomné pripomienky.

29. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 8. júla 2010, predniesli svoje ústne pripomienky žalobkyňa vo veci samej, grécka vláda a Komisia.

V — Právna analýza

A — *Úvodné pripomienky*

30. Vnútroštátny súd sa v okamihu formulácie otázok zameral na článok 29 ES. Pred posúdením zlučiteľnosti vnútroštátnej legislatívy s primárnym právom Únie mi však prislúcha overiť, či neexistujú normy sekundárneho práva, ktoré by mohli byť užitočné v rámci tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Okrem toho, žalobkyňa taktiež poukázala na existenciu opatrenia, ktoré je v zmysle článku 28 ES zakázané. Predbežne treba postupne preskúmať tieto dva body, aby bol vnútroštátnemu súdu poskytnutý taký výklad práva Únie, ktorý by mu mohol byť užitočný pri rozhodovaní vo veci, ktorú prejednáva, bez ohľadu na to, či o to vnútroštátny súd požiadal vo svojich otázkach. [7]

31. V prvom rade sektor korintského sušeného hrozna upravuje spoločná organizácia

7 — Rozsudky z 29. novembra 1978 Redmond, 83/78, Zb. s. 2347, bod 26; z 8. decembra 1987, Gauchard, 20/87, Zb. s. 4879, bod 5; z 18. mája 2000, Schiavon, C-230/98, Zb. s. I-3547, bod 37 a citovaná judikatúra; z 20. mája 2003, Ravil, C-469/00, Zb. s. I-5053, bod 27, a zo 16. decembra 2008, Gysbrechts a Santurel Inter, C-205/07, Zb. s. I-9947, bod 31 a citovaná judikatúra.

trhu s výrobkami zo spracovaného ovocia a zeleniny, organizovaná od 1. januára 2008 nariadením Rady ES č. 1234/2007, nazvaným „nariadenie ‚o jednotnej spoločnej organizácii trhov'" [8]. V okamihu vzniku skutkových okolností bolo sušené korintské hrozno upravené spoločnou organizáciou trhu zavedenou nariadením č. 2201/96 a rôznymi vykonávacími nariadeniami, ktoré sa špecificky zameriavajú na sušené hrozno. [9]

32. Podľa môjho názoru však tieto nariadenia neobsahujú žiadne výslovné ustanovenie, v ktorého svetle by mohla byť posúdená zlučiteľnosť vnútroštátneho práva. Podmienky prepravy sušeného hrozna na vnútroštátnych územiach, ani podmienky, za ktorých môže byť organizovaný jeho vývoz, nie sú ako také upravené v spoločnej organizácii trhov. Spoločná organizácia trhov napríklad stanovuje zásadu pomoci pre pestovanie [10], podmienky kúpy dotknutých výrobkov skladovacími agentúrami [11] a umožňuje určiť minimálnu dovoznú cenu sušeného hrozna, ako aj vyrovnávajúce poplatky [12]. Vykonávacie nariadenia spoločnej organizácie trhov v špeciálnom sektore sušeného hrozna spresnili poskytnutie pomoci pre špecializované oblasti na pestovanie určitých odrôd hrozna na sušenie [nariadenie ES č. 1621/1999], pravidlá skladovania [nariadenie ES č 1622/99, v znení uplatniteľnom na prejednávaný prípad], minimálne charakteristiky obchodovania s určitými odrodami [nariadenie ES č. 1666/99].

33. Spoločná organizácia trhov a jej vykonávacie nariadenia majú teda najmä technickú povahu, ktorej spojenie so skutkovým stavom vo veci samej sa celkom jasne neprejaví ihneď. Len článok 21 nariadenia č. 2201/96 výslovne uvádza vo svojom odseku 2 všeobecný zákaz akéhokoľvek obmedzenia množstva pre dovozy alebo opatrenia, ktoré majú rovnaký

8 — Nariadenie Rady z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (Ú. v. EÚ L 299, s. 1).

9 — Pozri bod 8 týchto návrhov. Nariadenie č. 2201/96 bolo medzi rokmi 1996 a 2001 (dátum podania žaloby vo veci samej) následne zmenené nariadením Rady ES č. 2199/97 z 30. októbra 1997 (Ú. v. ES L 303, s. 1; Mim. vyd. 03/022, s. 72), nariadením Rady ES č. 2701/99 zo 14. decembra 1999 (Ú. v. ES L 327, s. 5), nariadením Rady ES č. 2699/2000 zo 4. decembra 2000 (Ú. v. ES L 311, s. 9; Mim. vyd. 03/027, s. 462) a nariadením Rady ES č. 1239/2001 z 19. júna 2001 (Ú. v. ES L 171, s. 1; Mim. vyd. 03/032, s. 444). Pokiaľ ide o vykonávacie nariadenia počas tohto obdobia, ide o nariadenie Komisie ES č. 1621/1999 z 22. júla 1999 (Ú. v. ES L 192, s. 21; Mim. vyd. 03/026, s. 163) o pomoci pre kultiváciu hrozna na výrobu určitých odrôd sušených hroznových bobúľ, nariadenie Komisie ES č. 1622/1999 z 23. júla 1999 (Ú v. ES L 192, s. 33, Mim. vyd. 03/026, s. 175) o skladovaní nespracovaných sušených hroznových bobúľ a sušených fíg a o nariadenie Komisie ES č. 1666/1999 (Ú. v. ES L 197, s. 32; Mim. vyd. 03/026, s. 204) o minimálnych obchodných charakteristikách pre niektoré odrody hrozna.

10 — Pozri článok 7 nariadenia č. 2201/96.

11 — Tamže, článok 9.

12 — Tamže, článok 13 ods. 2, 4 a 6.

účinok, ale len pokiaľ ide o dovoz pochádzajúci z tretích krajín.

34. Z ustálenej judikatúry však vyplýva, že články 28 ES a 29 ES týkajúce sa odstránenia množstevných obmedzení dovozu a vývozu alebo opatrení, ktoré majú rovnaký účinok, sú všeobecne považované za integrálnu súčasť spoločnej organizácie trhov, [13] čo vedie k vysvetleniu neexistencie úpravy k tomuto bodu v nariadení č. 2201/96. A preto je so zásadami stanovenými spoločnou organizáciou trhu, ktorá je tradične založená na slobode obchodných transakcií, [14] ako aj na zásade otvoreného trhu, ku ktorému má každý výrobca voľný prístup, [15] nezlučiteľné akékoľvek vnútroštátne ustanovenie alebo opatrenie, ktoré by mohlo zmeniť toky dovozu alebo vývozu, [16] inými slovami ktoré by mohlo narušiť obchod v rámci Spoločenstva. [17] Aj keď ustanovenia o spoločnej organizácii trhov neprevzali do svojho znenia relevantné ustanovenia Zmluvy ES, táto skutočnosť nemôže členské štáty oslobodiť od preskúmania ich právnej úpravy vo svetle týchto ustanovení, keďže Súdny dvor usúdil, že od uplynutia prechodného obdobia a vzhľadom na znenie článku 32 ods. 2 ES nie je potrebné zopakovať v nariadeniach o spoločnej organizácii trhov zákazy stanovené Zmluvou. [18] Je však zrejmé, že je potrebné vrátiť sa k tomuto bodu, keďže existencia spoločnej organizácie trhov v určitom sektore viedla Súdny dvor k prijatiu trochu odlišnej analýzy, akú bežne používa, aby dospel k záveru o existencii vnútroštátneho opatrenia zakázaného v zmysle článku 29 ES. [19]

35. V druhom rade a preto, lebo je jasné, že napriek existencii spoločnej organizácie trhov sa môže preskúmanie týkať posúdenia zlučiteľnosti zákona č. 553/1977 s ustanoveniami primárneho práva Únie, môže v prejednávanej veci vyvstať otázka vhodnosti preskúmania vychádzajúceho z prípadného porušenia článku 28 ES.

36. Fragkopoulos tvrdí, že článok 1 zákona č. 553/1977 taktiež predstavuje množstevné

13 — Rozsudky z 3. februára 1983, van Luipen, 29/82, Zb. s. 151, bod 8, a zo 17. októbra 1995, Fishermen's Organisations a i., C-44/94, Zb. s. I-3115, bod 52.

14 — Rozsudky z 26. februára 1980, Vriend, 94/79, Zb. s. 327, bod 8, a van Luipen, už citovaný, bod 8.

15 — Rozsudok Redmond, už citovaný, bod 57.

16 — Tamže, bod 58.

17 — Rozsudok van Luipen, už citovaný, bod 8.

18 — Rozsudok z 8. novembra 1979, Denkavit Futtermitel, 251/78, Zb. s. 3369, bod 3. Toto riešenie, aj keď v prejednávanom prípade platné pre článok 30 Zmluvy EHS (neskôr článok 30 Zmluvy ES, neskôr po zmene článok 28 ES), sa mi zdá uplatniteľné na zákaz množstevných obmedzení vývozu a všetkých opatrení s rovnakým účinkom. Súdny dvor taktiež konštatoval, že články 30 a 34 Zmluvy EHS majú byť považované za súčasť spoločnej organizácie trhov, ktorej sa týkala vec predložená Súdnemu dvoru, napriek opomenutiu výslovnej zmienky ustanovení Zmluvy, ktoré vyplývalo z posúdenia metodologického charakteru, ku ktorému Komisia pristúpila (pozri rozsudok Redmond, už citovaný, body 54 a 55).

19 — Pozri bod 49 a nasl. týchto návrhov.

obmedzenie dovozu v tom, že absolútne zakazuje „dovážať" korintské sušené hrozno z oblasti B alebo z prvej podoblasti A do druhej podoblasti A. Tento zákaz dovozu sa určite nevyznačuje cezhraničnou povahou, keďže sú dotknuté len hranice medzi regiónmi toho istého členského štátu, ale Súdny dvor podľa žalobkyne vo veci samej nerozlišuje, či ide o hranice vnútri štátu alebo hranice medzi štátmi. Na podporu svojho tvrdenia sa Fragkopoulos dovoláva rozsudkov Simitzi [20] a Carbonati Apuani [21].

37. V týchto dvoch rozsudkoch mal Súdny dvor posúdiť – na rozdiel od tejto veci – existenciu poplatkov s rovnakým účinkom ako clo a v tomto špecifickom kontexte mal posúdiť, či takéto poplatky môžu tiež spočívať vo výbere cla v okamihu prekročenia vnútornej hranice členského štátu. V už citovanom rozsudku Simitzi išlo práve o dovozné a vývozné poplatky vyberané v okamihu, keď tovar dovážaný z iného členského štátu alebo vyvážaný do takého štátu prekročil hranicu súostrovia Dodekanézy, pričom Súdny dvor neuplatnil článok 28 ES, aj keď žalobkyňa vo veci samej, grécka štátna príslušníčka, skutočne doviezla tovar pochádzajúci z iných členských štátov. Pokiaľ ide o už citovaný rozsudok Carbonati Apuani, Súdny dvor v ňom kvalifikoval ako poplatok s rovnakým účinkom ako clo taký poplatok, ktorý bol v prejednávanom prípade vyberaný, keď vyťažený mramor opúšťal územie obce bez toho, aby v akomkoľvek okamihu vznikla otázka o existencii opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie dovozu.

38. Nie je mi jasné, ako by Súdny dvor mohol dospieť k záveru, že článok 1 vnútroštátnej právnej úpravy spadá do pôsobnosti článku 28 ES. Otázka prepravy korintského sušeného hrozna vyprodukovaného v Grécku na územiach rôznych gréckych oblastí, ako sú vymedzené zákonom č. 553/1977, nijako nespadá do kategórie dovozu, ako je tento pojem definovaný v zmysle práva Únie. Vnútroštátny súd okrem toho vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania spresnil, že aj keď grécky zákonodarca použil slovo „dovoz" v zákone č. 553/1977, tento pojem musí byť chápaný nie v jeho doslovnom význame, ale skôr v zmysle „prenášania" [22], čo považujem skutočne za vhodnejšie na označenie pohybu tovaru medzi rôznymi regiónmi toho istého členského štátu. Navyše ako pripustila grécka vláda počas pojednávania, zdá sa, že zákon č. 553/1977 o nič viac ako iné vnútroštátne ustanovenia upravujúce odvetvie korintského

20 — Rozsudok zo 14. septembra 1995, C-485/93 a C-486/93, Zb. s. I-2655.

21 — Rozsudok z 9. septembra 2004, C-72/03, Zb. s. I-8027. Žalobkyňa vo veci samej odkazuje najmä na bod 23 tohto rozsudku.

22 — Pozri bod 6 návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

sušeného hrozna nepokrýva dovozy sušeného hrozna pochádzajúceho z iných členských štátov na grécke územie. To v každom prípade nie je predmetom vnútroštátnej právnej úpravy predloženej na posúdenie. Preto sa vnútroštátny súd správne zameral na návrh týkajúci sa článku 29 ES. [23]

B — *O prvej a druhej otázke*

39. Prvá otázka môže byť vyriešená bez väčších ťažkostí, keďže žiaden z dotknutých subjektov, ktorí predložili písomné pripomienky, nespochybnil skutočnosť, že Fragkopoulos bola oprávnená dovolávať sa článku 29 ES.

40. Článok 29 ES je po prvé dlhodobo uznávaný ako priamo uplatniteľný a priznávajúci jednotlivcom práva, ktoré sú vnútroštátne súdy povinné chrániť. [24] Po druhé pridelenie objemu vývozu, prinajmenšom potenciálne, je dôsledkom pôvodného zákazu prepravy korintského sušeného hrozna medzi niektorými oblasťami. Keďže sa zabránilo preprave medzi regiónmi dotknutého členského štátu, je logické, že toto hrozno nemohlo byť ani vyvezené. V tomto prípade je prirodzené poukázať na paralelu s už citovaným rozsudkom Jersey Produce Marketing Organisation. Článok 1 ods. 2 a 4 zákona č. 553/1977 obsahuje okrem iného dva výslovné zákazy vývozu korintského sušeného hrozna, pokiaľ nezodpovedá podmienkam stanoveným týmto zákonom na jeho miestne spracovanie, skladovanie a ich balenie.

41. Navrhujem teda, aby sa na prvú položenú otázku odpovedalo kladne v tom zmysle, že podnik v situácii žalobkyne, teda podnik na spracovanie a balenie sušeného hrozna, so sídlom v určitom regióne členského štátu, v ktorom je vnútroštátnym zákonom zakázané prenášať rôzne odrody sušeného hrozna pochádzajúceho z ostatných regiónov toho istého členského štátu na účely jeho spracovania a balenia, pričom dôsledkom tejto situácie je, že podnik nemôže vyvážať sušené hrozno pochádzajúce z vyššie uvedených odrôd, ktoré spracoval, sa môže dovolávať na súde rozporu týchto legislatívnych opatrení s článkom 29 ES.

42. Otázka je, či vnútroštátne opatrenie predstavuje skutočne množstevný zákaz vývozu alebo opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia zakázané

23 — V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že ak by vnútroštátne opatrenie, ktoré upravuje prepravu určitých výrobkov medzi oblasťami toho istého členského štátu, mohlo mať dosah na vývozy, nemohlo by byť považované za akékoľvek obmedzenie dovozu (pozri rozsudok z 8. novembra 2005, Jersey Produce Marketing Organisation, C-293/02, Zb. s. I-9543, bod 72).

24 — Rozsudky Redmond, už citovaný, body 66 a 67, ako aj z 9. júna 1992, Delhaize a Le Lion, C-47/90, Zb. s. I-3669, bod 28.

článkom 29 ES. Keďže grécka právna úprava neuvádza priame množstevné obmedzenia vývozu, ale uspokojuje sa na prvý pohľad s ich usmernením, nepredstavuje ako taká množstevné obmedzenie. Je preto potrebné určiť, či vnútroštátna právna úprava predstavuje opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia vývozu. Preto treba určiť podmienky, ktoré musia byť splnené, aby išlo o takéto opatrenie s rovnakým účinkom.

43. V tejto súvislosti sa judikatúra Súdneho dvora značne líši. [25]

44. V prvom rade Súdny dvor prispôsobil „analýzu“ článku 29 ES analýze článku 28 ES; inými slovami, judikatúra Dassonville [26] sa bez rozdielu uplatní na opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia dovozu a na opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia vývozu.

45. Súdny dvor, ktorý sa pravdepodobne obával otvorenia Pandorinej skrinky, pri príležitosti rozsudku Groenveld uskutočnil rozlíšenie medzi opatreniami uvedenými v článku 28 ES a opatreniami uvedenými v článku 29 ES tak, aby obmedzil pôsobnosť článku 29 ES len na „opatrenia, ktorých cieľom alebo účinkom je najmä obmedziť toky vývozu, a zaviesť tak rozdiel v zaobchádzaní medzi vnútorným obchodom členského štátu a jeho vývozným obchodom, a to tak, aby sa zabezpečila osobitná výhoda pre vnútroštátnu výrobu alebo vnútorný trh dotknutého členského štátu na úkor obchodu alebo výroby iných členských štátov“. [27] Na to, aby opatrenie bolo kvalifikované ako opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie vývozu, pravidlo „Groenveld“ vyžaduje splnenie troch obzvlášť reštriktívnych podmienok a predpokladá najmä, že článok 29 ES sa uplatní len v prípade diskriminujúceho opatrenia.

46. Následne Súdny dvor aspoň v podstate potvrdil pravidlo „Groenveld“. Aj nedávno, keď bol Súdny dvor vyzvaný generálnou advokátkou, aby ho pri príležitosti už citovanej veci Gysbrechts a Santurel Inter zmenil, zopakoval svoju úvahu o zásade založenej na už citovanej judikatúre Groenveld. [28] Súdny dvor však vo svojej judikatúre nie vždy overil

25 — Pre presnú analýzu vývoja tejto judikatúry si dovoľujem odkázať na objasňujúce návrhy generálnej advokátky Trstenjak prednesené vo veci, ktorá viedla k vyhláseniu rozsudku Gysbrechts a Santurel Inter, už citovaného a zvlášť, na body 28 a nasl. týchto návrhov.

26 — Podľa ktorej predstavuje opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie „každá obchodno-právna úprava členských štátov, ktorá môže priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne brániť obchodu v rámci Spoločenstva“ (rozsudok z 11. júla 1974, Dassonville, 8/74, Zb. s. 837, bod 5).

27 — Rozsudok z 8. novembra 1979, Groenveld, 15/79, Zb. s. 3409, bod 7.

28 — Pozri rozsudok Gysbrechts a Santurel Inter, už citovaný, bod 40.

s rovnakou prísnosťou, že tri podmienky pravidla „Groenveld“ boli skutočne splnené. Opieram svoje tvrdenie o tri príklady.

47. Predovšetkým v určitom počte rozsudkov [29] sa zdá, že Súdny dvor upustil od poslednej časti tretej podmienky, a to, že osobitná výhoda opatrenia pre vnútroštátnu výrobu musí byť na úkor obchodu alebo výroby v iných členských štátov.

48. Ďalej v už citovanom rozsudku Gysbrechts a Santurel Inter Súdny dvor po pripomenutí už citovanej judikatúry Groenveld neoveril, že tri podmienky pravidla „Groenveld“ boli v prejednávanom prípade splnené. Generálna advokátka upriamila pozornosť Súdneho dvora na skutočnosť, že striktné uplatnenie podmienok tohto pravidla jej neumožnili dospieť k záveru o existencii opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie vývozu. [30] Vzhľadom na okolnosti Súdny dvor pripúšťa, že predmetný zákaz, aj keď bez rozdielu uplatniteľný, „má… závažnejšie dôsledky pri priamom cezhraničnom predaji“, [31] a preto treba sa domnievať, že predmetné opatrenie „postihuje výstup výrobkov z trhu členského štátu vývozu viac ako uvádzanie výrobkov na vnútroštátny trh uvedeného členského štátu“. [32] Súdny dvor z tohto jediného preskúmania vyvodil existenciu opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie vývozu.

49. Keďže sa vec týka spoločnej organizácie trhov, Súdny dvor prijal voľnejšiu koncepciu podmienok, ktoré musia byť splnené, aby šlo o opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie vývozu. V takomto prípade sa diskriminačná povaha opatrenia nevyžaduje. Pri príležitosti už citovaného rozsudku Vriend, vyhláseného po rozsudku Groenveld, Súdny dvor rozhodol, že vzhľadom na skutočnosť, že články 30 a 34 Zmluvy EHS sú integrálnou súčasťou spoločnej organizácie trhov, „pokiaľ ide o obchod v rámci Spoločenstva, [uvedená spoločná organizácia] predmetných výrobkov je založená na slobode obchodných transakcií a bráni každej obchodnoprávnej úprave členských štátov, ktorá môže priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne brániť obchodu v rámci

29 — Pozri napríklad rozsudky z 10. marca1983, Syndicat national des fabricants raffineurs d'huile de graissage a i., 172/82, Zb. s. 555, bod 12; zo 7. februára 1984, Jongeneel Kaas a i., 237/82, Zb. s. 483, bod 22; Delhaize a Le Lion, už citovaný, bod 12; zo 16. mája 2000, Belgicko/Španielsko, C-388/95, Zb. s. I-3123, bod 41; z 23. mája 2000, Sydhavnens Sten & Grus, C-209/98, Zb. s. I-3743, bod 24; z 20. mája 2003, Consorzio del Prosciutto di Parma a Salumificio S. Rita, C-108/01, Zb. s. I-5121, bod 54, a Ravil, už citovaný, bod 40. Vo veci Belgicko/Španielsko, už citovanej, sa zdá, že tretia podmienka bola z testu úplne odstránená.

30 — Pozri body 34 až 40 návrhov predniesených vo veci, ktorá viedla k už citovanému rozsudku Gysbrechts a Santurel Inter.

31 — Rozsudok Gysbrechts a Santurel Inter, už citovaný, bod 42.

32 — Tamže, bod 43.

Spoločenstva“. [33] Z toho vyplýva, že v prípade spoločnej organizácie trhov Súdny dvor použil analýzu článku 29 ES na analýzu článku 28 ES, ako to urobil skôr a ako v tom pokračoval práve v tomto prípade po vyhlásení už citovaného rozsudku Groenveld. [34]

50. Ak Súdny dvor uviedol, že „podľa článkov [28 ES a 29 ES] množstevné obmedzenia dovozu alebo vývozu, ako aj všetky opatrenia s rovnakým účinkom sú medzi členskými štátmi zakázané“, pričom dodal, že podľa ustálenej judikatúry [35] „sa tieto zákazy rozširujú na všetku obchodnoprávnu úpravu členských štátov, ktorá môže priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne brániť obchodu v rámci Spoločenstva“, [36] je to len v prípade, keď sa situácia predložená Súdnemu dvoru týka spoločnej organizácie trhov. Súdny dvor odkazuje výslovne na judikatúru Dassonville. [37] Súdny dvor odôvodnil tento rozdiel pri zaobchádzaní úvahou, podľa ktorej keďže články 28 ES a 29 ES sú integrálnou súčasťou spoločnej organizácie trhov, ak Spoločenstvo prijalo právnu úpravu pre určitú oblasť, sú členské štáty povinné zdržať sa akýchkoľvek opatrení, ktoré sa od tejto právnej úpravy odchyľujú alebo ju porušujú. [38]

51. V prejednávanej veci je nepochybné, že uplatnením pravidla „Groenveld“ sa grécka právna úprava vyhla zákazu uvedenému v článku 29 ES. Len ťažko možno tvrdiť, že dôsledkom gréckej právnej úpravy bolo stanovenie rozdielu pri zaobchádzaní medzi vnútroštátnym obchodom v Gréckej republike a vývozným obchodom tohto štátu, keďže zákaz vnútroštátnej prepravy – predchádzajúci zákazom vývozu – sa uplatňuje na všetko korintské sušené hrozno bez ohľadu na to, či je určené na vývoz alebo na vnútroštátny trh. Zvýhodnenie výroby alebo gréckeho vnútroštátneho trhu na úkor výroby alebo obchodu iného členského štátu nie je jednoduché preukázať vzhľadom na skutočnosť, že dotknuté subjekty, ktoré predložili písomné pripomienky, nedodali v tejto súvislosti informácie.

52. Grécka právna úprava by preto mohla byť vyhlásená za nezlučiteľnú s článkom 29 ES len z dôvodu, že Súdny dvor rozvinul špecifickú judikatúru, s menšími požiadavkami, týkajúcu sa opatrení s rovnakým účinkom ako

33 — Rozsudok Vriend, už citovaný, bod 8.

34 — Pre obdobie pred rozsudkom Groenveld pozri rozsudok Redmond, už citovaný, bod 58, pre následnú judikatúru, okrem rozsudku Vriend, už citovaného, pozri taktiež rozsudok van Luipen, už citovaný, bod 8.

35 — Toto konštatovanie je trochu prekvapujúce, keďže sa už preukázalo, že stálosť nebola prednosťou judikatúry Súdneho dvora v tejto oblasti.

36 — Rozsudok z 15. apríla 1997, Deutsches Milch-Kontor, C-272/95, Zb. s. I-1905, body 23 a 24.

37 — Tamže.

38 — Rozsudok Fishermen's Organisations a i., už citovaný, bod 52 a citovaná judikatúra.

množstevné obmedzenie vývozu v odvetví krytom spoločnou organizáciou trhov. [39]

53. Vnútroštátna právna úprava tým, že zakázala spoločnosti Fragkopoulos zásobiť sa korintským sušeným hroznom pochádzajúcim z oblasti B alebo z prvej podoblasti A, má zreteľný dosah na objem vývozov žalobkyne vo veci samej. Usmerňovanie vývozov predstavuje taktiež dodatočné obmedzenie, ktorému sú vývozcovia vystavení. Za týchto podmienok sa mi zdá, že predmetná grécka právna úprava je skutočne obchodnoprávnou úpravou, ktorá v zmysle už citovaného rozsudku Vriend môže priamo a v každom prípade potenciálne brániť obchodu v rámci Spoločenstva.

54. Zákon č. 553/1977 musí byť preto považovaný za opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie vývozu v zásade zakázané článkom 29 ES.

55. Vnútroštátny súd sa tiež Súdneho dvora pýta, či grécka právna úprava, ktorá vyhradzuje CHOP len sušenému hroznu spracovanému a balenému v regióne, v ktorom bolo priamo vyprodukované, je v rozpore s článkom 29 ES. Je však nutné pripomenúť, že predmetom zákona č. 553/1977 nie je priamo upravovať podmienky používania CHOP „Vostizza“. Len výkladom *a contrario* článku 2 ods. 1 písm. a) tohto zákona a preto, lebo toto CHOP bolo zapísané na úrovni Únie v roku 1998, je možné vyvodiť, že ak by sa korintské sušené hrozno, obvykle vyprodukované v prvej podoblasti A, legálne dostalo na územie oblasti B alebo nelegálne na územie druhej podoblasti A, stratilo by svoje CHOP.

56. Treba uviesť, že odpoveď na uvedenú otázku je jednoduchšia preto, lebo z ustálenej judikatúry vyplýva, že špeciálne obmedzenia, ktorým sú vystavené výrobky uchádzajúce sa o CHOP zapísané na úrovni Únie, v zadávacích podkladoch, predstavujú skutočne opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia vývozu. [40]

57. Navrhujem teda odpovedať na druhú otázku, že tak ustanovenia vnútroštátneho práva, akým je zákon č. 553/1977, ktorý zakazuje prenášanie hrozna z iných oblastí krajiny na účely skladovania, spracovania a nasledujúceho vývozu, do konkrétnej oblasti, v ktorej je povolené spracovanie iba miestneho hrozna, ako aj ustanovenia, ktoré vyhradzujú CHOP zapísané na úrovni Únie len pre hrozno, ktoré bolo spracované a balené

39 — Nemôžem sa ubrániť myšlienke, že výsledok by bol odlišný, ak by sa na korintské sušené hrozno nevzťahovala spoločná organizácia trhov a pýtam sa sám seba na relevantnosť tohto rozdielu pri zaobchádzaní, tejto striktnejšej koncepcie opatrení s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia vývozu v ostatných prípadoch, a to aj keď táto úvaha prirodzene prekračuje výlučný rámec prejednávanej veci.

40 — Rozsudky Ravil, už citovaný, body 84 až 88, Consorzio del Prosciutto di Parma a Salumificio S. Rita, už citovaný, body 51 až 59.

v regióne, v ktorom sa konkrétne vyprodukovalo, predstavujú opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia zakázané článkom 29 ES.

C — *O tretej otázke*

58. V prípade, že by Súdny dvor mal dospieť ku kvalifikácii vnútroštátnej právnej úpravy ako opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia vývozu zakázaného článkom 29 ES, vnútroštátny súd sa pýta Súdneho dvora, či je takáto právna úprava napriek tomu odôvodnená. Vnútroštátny súd sa konkrétnejšie pýta, či ochrana vyššej kvality výrobku, aj keď neuznanej prostredníctvom CHOP zapísaného na úrovni Únie, môže predstavovať legitímny dôvod všeobecného záujmu v zmysle článku 30 ES.

1. O zákaze dovozu, uskladnenia, balenia a neskoršieho vývozu medzi podoblasťami A

59. Tretia otázka položená vnútroštátnym súdom sa týka len prípadného odôvodnenia článku 1 ods. 2 zákona č. 553/1977, inými slovami, vnútroštátneho ustanovenia, ktoré zakazuje dovážať[41], uskladňovať a baliť korintské sušené hrozno pochádzajúce z oblasti B, ako aj ho ďalej vyvážať do zahraničia z oblasti A a nie zákazu postihujúceho hrozno vyprodukované v oblasti A. Aj keď otázka nebola položená, domnievam sa, že v tejto súvislosti treba uviesť niekoľko poznámok.

60. Vnútroštátny súd vo svojom rozhodnutí uvádza, že článok 1 ods. 4 zákona č. 553/1977, ktorý zakazuje akúkoľvek prepravu korintského sušeného hrozna medzi podoblasťami A, bol zavedený s cieľom chrániť kvalitu a dobrú povesť výrobku, pre ktorý bolo zapísané CHOP na úrovni Únie (v prejednávanom prípade pre korintské sušené hrozno „Vostiza"). V súlade s článkom 30 ES článok 29 ES nebráni zákazom alebo obmedzeniam vývozu odôvodneným najmä ochranou priemyselného a obchodného vlastníctva.

61. Súdny dvor opakovane konštatoval, že „označenia pôvodu patria do oblasti práv priemyselného a obchodného vlastníctva".[42] Navyše „uplatniteľné právne predpisy chránia

41 — Treba pripomenúť, že v týchto úvahách má byť „dovoz" chápaný ako „prenášanie": pozri bod 38 týchto návrhov.

42 — Rozsudky Belgicko/Španielsko, už citovaný, bod 54, Consorzio del Prosciutto di Parma a Salumificio S. Rita, už citovaný, bod 64, ako aj Ravil, už citovaný, bod 49.

nositeľov týchto práv proti protiprávnemu používaniu uvedených označení tretími osobami s cieľom získať prospech z dobrej povesti, ktorú označenia nadobudli. Cieľom označení pôvodu je zaručiť to, že výrobok, ktorý je ich nositeľom, pochádza z určenej územnej oblasti a že sa vyznačuje určitými osobitnými vlastnosťami. Označenia pôvodu môžu mať veľmi dobrú povesť u spotrebiteľov a môžu byť pre výrobcov spĺňajúcich podmienky na ich používanie zásadným nástrojom pre získavanie zákazníkov. Dobrá povesť označení pôvodu závisí na ich imidži u spotrebiteľov. Tento imidž zas v podstate závisí od osobitných vlastností a všeobecnejšie od kvality výrobku. Napokon je to kvalita výrobku, ktorá určuje jeho povesť. Pokiaľ ide o vnímanie spotrebiteľa, vzťah medzi dobrou povesťou výrobcov a kvalitou výrobkov závisí okrem iného od presvedčenia spotrebiteľa, že výrobky predávané pod označením pôvodu sú pravé“. [43] Článok 1 ods. 4 zákona č. 553/1977 teda môže, ako na to správne poukázal vnútroštátny súd, byť odôvodnený na základe ochrany priemyselného a obchodného vlastníctva uvedenej v článku 30 ES.

62. Nestačí však povedať, že opatrenie je odôvodnené na základe jedného z cieľov uvedených v článku 30 ES, lebo toto odôvodnenie je ešte podmienené nevyhnutnosťou a primeranosťou predmetného ustanovenia. Pokiaľ má neexistencia CHOP v oblasti, kde má sídlo Fragkopoulos, za následok, že je nutné uskutočniť samostatnú analýzu článku 1 ods. 2 a 4 zákona č. 553/1977, v súvislosti s určením sledovaného cieľa alebo naliehavých dôvodov všeobecného záujmu, preskúmanie ich primeranosti môže byť uskutočnené spoločne. K tomuto bodu sa vrátim neskôr. [44]

2. O zákaze dovozu, uskladnenia, balenia a následného vývozu medzi oblasťou A a oblasťou B

63. Súdny dvor v už citovanom rozsudku Gysbrechts a Santurel Inter uznal, že „vnútroštátne opatrenie, ktoré je v rozpore s článkom 29 ES možno odôvodniť niektorým z dôvodov uvedených v článku 30 ES, ako aj naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu, pokiaľ je uvedené opatrenie primerané legitímne sledovanému cieľu“. [45] Otázkou teda je, či v situácii, keď žiadne CHOP nebolo na úrovni Únie zapísané pre korintské sušené

43 — Rozsudky Consorzio del Prosciutto di Parma a Salumificio S. Rita, už citovaný, bod 64, ako aj Ravil, už citovaný bod 49.

44 — Pozri bod 70 a nasl. týchto návrhov.

45 — Rozsudok Gysbrechts a Santurel Inter, už citovaný, bod 45.

hrozno vyprodukované v druhej podoblasti A, teda hrozno kategórie „Gulf“, je možné dovolávať sa jedného z odôvodnení uvedených v článku 30 ES alebo naliehavého dôvodu všeobecného záujmu.

64. Cieľom sledovaným článkom 1 ods. 2 zákona č. 553/1977 je vyhnúť sa zmiešaniu korintského sušeného hrozna z oblasti A s korintským sušeným hroznom pochádzajúcim z oblasti B. Korintské sušené hrozno vyprodukované v oblasti A je považované za kvalitnejšie ako hrozno vyprodukované v oblasti B. Je teda tiež drahšie. Vysoká kvalita hrozna „Vostizza“ nie je spochybňovaná z dôvodu zápisu CHOP na úrovni Únie. Naopak, vyššia kvalita hrozna kategórie „Gulf“ je vyvodená len z dôvodov zákona č. 553/1977 a z informácií od vnútroštátneho súdu a gréckej vlády, pokiaľ ide o špeciálnu dobrú povesť hrozna „Gulf“, ktoré však nemá CHOP. Vyššia kvalita hrozna „Gulf“ vo vzťahu ku korintskému sušenému hroznu vyprodukovanému v oblasti B spočíva najmä v subjektívnych skutočnostiach, akými sú dobrá povesť a osobitná vážnosť výrobku u spotrebiteľov v Grécku, teda skutočností, ktoré musí vnútroštátny súd posúdiť.

65. Zdá sa mi však prekvapujúce, že Helénska republika nepožiadala o CHOP na úrovni Únie pre hrozno „Gulf“, ak jeho kvalita a vlastnosti sú tak dôležité pre spotrebiteľov, že treba absolútne zakázať prepravu akéhokoľvek iného druhu hrozna na územi druhej podoblasti A.[46] Tvrdenie gréckej vlády, podľa ktorého sledovaným cieľom je ochrana kvality a zhodnotenia výrobkov, je oslabený skutočnosťou, že zákon č. 553/1977 neobsahuje žiadne ustanovenie v priamom vzťahu ku kvalite hrozna „Gulf“. Nestanovuje ani opatrenia, ktoré by boli viac alebo menej porovnateľné so zadávacími podmienkami.

66. Samotná snaha o ochranu kvality výrobku, ktorý má špeciálnu dobrú povesť v rámci členského štátu bez toho, aby mal CHOP, nemôže stačiť na vytvorenie naliehavého dôvodu. Súdny dvor to už vyslovil vo svojom rozsudku Alfa Vita Vassilopoulos a Carrefour-Marinopoulos[47]. Ak by bolo rozhodnuté inak, predstavovalo by to podľa môjho názoru príliš veľké nebezpečenstvo, že by členské štáty boli oprávnené odôvodniť sporné opatrenia a opatrenia, ktoré sú v rozpore s voľným pohybom tovaru, na základe ochrany kvality a dobrej povesti, ktoré súd

46 — Táto neexistencia CHOP na vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni Únie, je o to viac prekvapujúca, že takéto označenie bolo zapísané pre odrody sušeného hrozna produkovaného v oblasti B (pozri bod 10 týchto návrhov).

47 — Rozsudok zo 14. septembra 2006 (C-158/04 a C-159/04, Zb. s. I-8135), podľa ktorého „pokiaľ ide o odôvodnenie cieľa kvality..., je potrebné konštatovať, že vnútroštátne opatrenie, ktoré predstavuje prekážku voľného pohybu tovaru, nemožno odôvodniť samotným cieľom podpory kvalitných potravín. V skutočnosti na účely odôvodnenia prekážky voľného pohybu tovarov takýto cieľ možno zohľadniť iba vo vzťahu k iným požiadavkám uznaným za imperatívne požiadavky, akými je ochrana spotrebiteľa alebo zdravia“ (bod 23).

Únie nie je schopný kontrolovať alebo overovať. Ako zdôraznila žalobkyňa vo veci samej vo svojich písomných pripomienkach, ak by sa v prejednávanej veci pripustilo, že ochrana kvality hrozna „Gulf“ je naliehavým dôvodom bez toho, aby mali CHOP, znamenalo by to uznanie práva Helénskej republiky zaviesť neprekročiteľné vnútorné hranice na zaručenie údajnej čistoty určitých výrobkov. Toto riešenie by taktiež malo byť v prospech ostatných členských štátov. Uvedené rozdelenie vnútroštátnych území na základe výroby miestneho záujmu je úplne v rozpore s duchom ustanovení Zmluvy v oblasti voľného pohybu tovaru najmä preto, že právo Únie ponúka nevyhnutné nástroje na uznanie a kontrolované zhodnotenie výrobkov, ktoré na základe ich zvláštnej kvality, regionálnych vlastností alebo nutnosti know-how pre ich výrobu môžu byť chránené.

67. Zápis CHOP obsahuje ako protiplnenie záväzok výrobcov dodržiavať určitý počet povinností, ktoré sú obsiahnuté najmä v zadávacej dokumentácii. V prípade gréckej právnej úpravy sa mi zdá situácia viac asymetrická: vyššia kvalita hrozna „Gulf“ je stanovená bez toho, aby boli predložené obzvlášť presvedčivé dôkazy. Podľa zákona č. 553/1977 táto vyššia kvalita môže byť zaručená len zákazom prepravy, uskladnenia, balenia v inej oblasti. Právna úprava však nestanovuje žiadnu inú povinnosť výrobcov s cieľom chrániť kvalitu. Bráni sa preprave ich výrobkov bez toho, aby tieto výrobky ťažili z výhod CHOP.

68. Helénska vláda sa v podstate dovoláva rozšírenia judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa odôvodnenia opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie vývozu v prípade existencie CHOP zapísaného na úrovni Únie na akékoľvek zodpovedajúce právo týkajúce sa kvality a národnej dobrej povesti, ktoré vnútroštátne právo považuje za hodné ochrany. Sledovaným cieľom je cieľ ochrany kvality, autenticity a reputácie výrobkov. Som však presvedčený, že v prípade neexistencie CHOP zapísaného pre sušené hrozno druhu „Gulf“ a z dôvodov uvedených vyššie toto rozšírenie nie je žiaduce a že tento cieľ nemôže predstavovať naliehavý dôvod, ktorý by mohol odôvodniť vnútroštátne opatrenie, ktoré je v rozpore s článkom 29 ES.

69. Zostáva ešte určiť, či je možné sa v prejednávanom prípade účinne dovolávať iného naliehavého dôvodu, akým je ochrana spotrebiteľov, [48] ako to Súdny dvor pripustil v už

48 — Súdny dvor uznal, že ochrana spotrebiteľov môže predstavovať legitímny dôvod všeobecného záujmu, ktorý by mohol odôvodniť obmedzenie voľného pohybu tovaru: pozri rozsudok Gysbrechts a Santurel Inter, už citovaný, bod 47 a citovanú judikatúru.

citovanom rozsudku Alfa Vita Vassilopoulos a Carrefour-Marinopoulos [49]. Grécka vláda neuviedla žiadnu skutočnosť, pokiaľ ide o podvody, ku ktorým by dochádzalo obzvlášť na trhu korintského sušeného hrozna a ktoré môžu odôvodniť špeciálnu ochranu spotrebiteľov sušeného hrozna. V prípade neexistencie dostatočných dôkazov vnútroštátnemu súdu náleží podrobne overiť, či sa vnútroštátna právna úprava skutočne týka ochrany spotrebiteľov.

70. No aj v prípade, keď ochrana spotrebiteľov predstavuje tento naliehavý dôvod, ktorý môže tvoriť základ odôvodnenia článku 1 ods. 2 zákona č. 553/1977, ešte treba overiť, či toto opatrenie je primerané sledovanému cieľu.

3. O primeranosti zákazu dovozu, uskladnenia, balenia a následného vývozu medzi podoblasťami A a zákazom dovozu, uskladnenia, balenia a následného vývozu medzi oblasťou A a oblasťou B

71. Treba najprv zdôrazniť, že vnútroštátny súd sám pristúpil k posúdeniu primeranosti článku 1 ods. 2 zákona č. 553/1977 a že žiadna prejudiciálna otázka, ktorú položil, sa netýka priamo tohto bodu. Odpoveď na tretiu položenú otázku však v sebe nevyhnutne zahŕňa úvahu týkajúcu sa testu primeranosti. Tento pocit je okrem toho posilnený skutočnosťou, že všetky subjekty, ktoré sa zúčastnili písomného konania pred Súdnym dvorom, s výnimkou helénskej vlády, predložili v tejto súvislosti písomné pripomienky.

72. So zreteľom na preskúmanie, ku ktorému pristúpil vnútroštátny súd, ako to vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, treba sa podľa môjho názoru pýtať na dostatočne dôkladnú povahu uskutočnenej analýzy primeranosti.

73. Pripomínam teda, že podľa ustálenej judikatúry „na to, aby bola vnútroštátna právna úprava v súlade so zásadou proporcionality, je potrebné preveriť nielen to, či prostriedky, ktoré zavádza, sú spôsobilé zabezpečiť dosiahnutie sledovaných cieľov, ale tiež, či nejdú nad rámec toho, čo je na dosiahnutie týchto cieľov nevyhnutné“. [50] Inými slovami, treba overiť, či nie je možné uvažovať o dostatočne účinných opatreniach [51] na ochranu

49 — Pozri bod 66 týchto návrhov.

50 — Rozsudky Alfa Vita Vassilopoulos a Carrefour-Marinopoulos, už citovaný, bod 22, a Gysbrechts a Santurel Inter, už citovaný, bod 51.

51 — A nie tak účinných: pozri bod 78 týchto návrhov.

spotrebiteľov (pokiaľ ide o článok 1 ods. 2 zákona č. 553/1977) alebo ochranu práv priemyselného a obchodného vlastníctva (pokiaľ ide o článok 1 ods. 4 tohto zákona), ktoré však majú menej reštriktívny účinok na obchod v rámci Spoločenstva.

74. Pred posúdením technického aspektu otázky by som chcel začať logickým aspektom. Oblasť B produkuje sušené hrozno nepochybne nižšej kvality ako oblasť A, pričom výrobcovia, ktorí sa v nej nachádzajú, sú oprávnení spracovávať, uskladňovať, baliť a následne vyvážať hrozno pochádzajúce z *celej* oblasti A; jediným dôsledkom je to, že títo výrobcovia majú povinnosť špeciálnou etiketou označiť, že predávané sušené hrozno je zmiešaným sušeným hroznom. Vnútroštátna právna úprava teda stanovuje, že región, ktorý produkuje sušené hrozno nižšej kvality, môže byť oprávnený spracovávať hrozno vyššej kvality. Vzhľadom na dodatočné náklady, ktoré z toho vyplývajú pre výrobcov (ktorí na účely zmiešania môžu nakúpiť korintské sušené hrozno lepšej kvality, ale samozrejme za vyššiu cenu), obmedzuje sa riziko podvodu a vylučuje sa zavádzanie, keďže výrobcovia majú povinnosť špeciálneho etiketovania.

75. Je však celkom možné použiť túto logiku *mutatis mutandis* v rámci oblasti A. Keďže sušené hrozno vyprodukované v podoblasti A, v ktorej má Fragkopoulos sídlo, je považované za menej kvalitné ako sušené hrozno, ktoré je vyprodukované v prvej podoblasti A a ktoré má CHOP „Vostizza“, neviem, aký pádny dôvod by mohol ešte odôvodniť zákaz výrobcom z druhej podoblasti A spracovávať sušené hrozno produkované v prvej podoblasti A (ktoré prípadne stratí svoje CHOP), keďže sú podriadení podmienkam týkajúcim sa podobného etiketovania, aké je uložené výrobcom z oblasti B, ktorí miešajú sušené hrozno. Za týchto podmienok musí byť preskúmaná koherentná a systematická povaha vnútroštátnej právnej úpravy vo vzťahu k údajne sledovanému cieľu. [52]

76. Pokiaľ ide o technické prostriedky umožňujúce rozlišovať rôzne odrody korintského sušeného hrozna, vnútroštátny súd dospel k záveru o nedostatku rôznych typov možných kontrol vzhľadom na vedecké tvrdenia a svedectvá, ktoré mu boli predložené rôznymi stranami. Vnútroštátny súd môže najlepšie posúdiť relevantnosť tvrdení účastníkov konania. Domnievam sa však, že treba, aby si súd pri príležitosti tohto posúdenia, ktoré má uskutočniť, uvedomil dve skutočnosti.

52 — V zmysle judikatúry Súdneho dvoru: pozri rozsudok zo 6. novembra 2003, Gambelli a i., C-243/01, Zb. s. I-13031, bod 67, a návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 3. júna 2010, Sporting Exchange (C-203/08, Zb. s. I-4695), bod 69 a nasl. návrhov.

77. Predovšetkým Fragkopoulos počas pojednávania opakovane potvrdila, že nechce zmiešať korintské sušené hrozno, ktoré si dokáže zaobstarať z iných oblastí, s hroznom zo svojej výrobnej oblasti. V tejto súvislosti je nutné uviesť tvrdenie predložené Holandským kráľovstvom v jeho písomných pripomienkach: vnútroštátny súd by sa mal pýtať, či namiesto absolútneho zákazu prepravy medzi oblasťami, s dôsledkami, ktoré má na vývozy, by nebolo možné zaviazať výrobcov korintského sušeného hrozna, aby disponovali oddelenými výrobnými linkami, či dokonca tiež rozličnými skladmi, v ktorých by mohlo byť skladované, spracované a balené výlučne korintské sušené hrozno rovnakého pôvodu.

78. Vnútroštátny súd tiež spresňuje, že vizuálna kontrola (metóda pozorovania kontrolórom kvality) môže byť považovaná za menej reštriktívne opatrenie umožňujúce identifikovať pôvod hrozna. Na druhej strane sa domnieva, že „hoci táto metóda môže byť miernejším opatrením, ako sú zákazy [stanovené zákonom č. 553/1977], nie je takisto účinným opatrením, ktoré by malo rovnaký účinok ako tieto zákazy“. [53] Napriek tomu si myslím, že vnútroštátny súd musí vzhľadom na zákazy upustiť od myšlienky identifikovať „takisto účinné“ opatrenia preto, lebo nič nie je porovnateľné s účinnosťou absolútneho zákazu. Predmetom nového posúdenia by možno mohol byť samotný duch gréckej právnej úpravy a vnútroštátny súd sa môže vzhľadom na tieto skutočnosti pýtať na otázku, či namiesto mechanizmu veľmi reštriktívnej prevencie by nebolo možné zaviesť represívny mechanizmus založený na neohlásených vizuálnych kontrolách uskutočnených na mieste, o ktorom si myslím, že menej bráni voľnému pohybu tovaru (keďže akákoľvek výnimka zákazu stanoveného Zmluvou musí byť vykladaná doslovne [54]) a ktorý je dosť jednoduché zaviesť vzhľadom na prinajmenšom obmedzený počet výrobcov sušeného hrozna nachádzajúcich sa v oblasti A. [55] Pritom však opakujem, že len samotný vnútroštátny súd je oprávnený posúdiť minimálnu účinnosť tohto typu kontrol.

79. Za týchto podmienok navrhujem odpovedať na tretiu otázku, že ochrana výrobku, ktorý je zemepisne určený vnútroštátnym zákonom členského štátu a ktorému nebola priznaná možnosť použiť zvláštny rozlišovací názov, ktorý by označoval jeho všeobecne

53 — Pozri bod 22 vnútroštátneho rozhodnutia.

54 — Rozsudky zo 14. decembra 1972, Marimex, 29/72, Zb. s. 1309, bod 4; z 25. januára 1977, Bauhuis, 46/76, Zb. s. 5, bod 12; z 5. februára 2004, Greenham a Abel, C-95/01, Zb. s. I-1333, bod 40, a z 28. januára 2010, Komisia/Francúzsko, C-333/08, Zb. s. I-757, bod 87.

55 — Na pojednávaní Fragkopoulos uviedla, že len štyria alebo piati výrobcovia sa nachádzali na území druhej podoblasti A, zatiaľ čo len dvaja výrobcovia sa delia o výrobu korintského sušeného hrozna nazvaného „Vostizza“ v rámci prvej podoblasti A. Keďže zmiešanie je povolené v oblasti B, neohlásené kontroly by sa uskutočňovali len v oblasti A.

uznanú vysokú kvalitu a jedinečnosť odvodzovanú od jeho pôvodu z konkrétnej zemepisnej oblasti, nepredstavuje odôvodnenie uvedené v článku 30 ES z titulu ochrany priemyselného a obchodného vlastníctva, ani naliehavý dôvod, ktorý by mohol odôvodniť opatrenie, ktoré je za normálnych okolností zakázané článkom 29 ES. Súdny dvor však uznal, že ochrana spotrebiteľov môže predstavovať tento naliehavý dôvod, ale vnútroštátnemu súdu prislúcha uistiť sa, že vnútroštátna právna úprava skutočne sleduje tento cieľ. Navyše, keďže si vnútroštátny súd uvedomuje, že výnimky z pravidiel Zmluvy musia byť vykladané doslovne, musí tento súd posúdiť primeranosť sporného vnútroštátneho opatrenia tým, že preskúma alternatívy, ktoré by menej bránili voľnému pohybu korintského sušeného hrozna vyprodukovaného na území dotknutého členského štátu.

VI — Návrh

80. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na otázky predložené Simvoulio tis Epikratias takto:

1. Podnik v situácii žalobkyne vo veci samej, teda podnik na spracovanie a balenie sušeného hrozna, so sídlom v určitom regióne členského štátu, v ktorom je vnútroštátnym zákonom zakázané prenášať rôzne odrody sušeného hrozna pochádzajúceho z ostatných regiónov toho istého členského štátu na účely ich spracovania a balenia, pričom dôsledkom tejto situácie je, že podnik nemôže vyvážať sušené hrozno pochádzajúce z vyššie uvedených odrôd, ktoré spracoval, sa môže dovolávať na súde rozporu týchto legislatívnych opatrení s článkom 29 ES.

2. Tak ustanovenia vnútroštátneho práva, akým je zákon č. 553/1977 o opatreniach na ochranu a podporu vývozu korintského sušeného hrozna, ktorý zakazuje prenášanie hrozna z iných oblastí krajiny na účely skladovania, spracovania a nasledujúceho vývozu, do konkrétnej oblasti, v ktorej je povolené spracovanie iba miestneho hrozna, ako aj ustanovenia, ktoré vyhradzujú chránené označenie pôvodu zapísané na úrovni Únie len pre hrozno, ktoré bolo spracované a balené v regióne, v ktorom sa konkrétne vyprodukovalo, predstavujú opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia zakázané článkom 29 ES.

3. Ochrana výrobku, ktorý je zemepisne určený vnútroštátnym zákonom členského štátu a ktorému nebola priznaná možnosť použiť zvláštny rozlišovací názov, ktorý by označoval jeho všeobecne uznanú vysokú kvalitu a jedinečnosť odvodzovanú od jeho pôvodu z konkrétnej zemepisnej oblasti, nepredstavuje odôvodnenie uvedené v článku 30 ES z titulu ochrany priemyselného a obchodného vlastníctva, ani naliehavý dôvod, ktorý by mohol odôvodniť vnútroštátne opatrenie, ktoré je za normálnych okolností zakázané článkom 29 ES. Súdny dvor však uznal, že ochrana spotrebiteľov môže predstavovať tento naliehavý dôvod, ale vnútroštátnemu súdu prislúcha uistiť sa, že vnútroštátna právna úprava skutočne sleduje tento cieľ. Navyše, keďže si vnútroštátny súd uvedomuje, že výnimky z pravidiel Zmluvy ES musia byť vykladané doslovne, musí tento súd posúdiť primeranosť sporného vnútroštátneho opatrenia tým, že preskúma alternatívy, ktoré by menej bránili voľnému pohybu korintského sušeného hrozna vyprodukovaného na území dotknutého členského štátu.